

UVOD

Čovek u ulozi vozača opaža složenu stvarnost u saobraćajnim okolnostima koje uslovljavaju najviše nivoe svih psihofizičkih i emocionalnih angažovanja. Upravljanje vozilom u uslovima intenzivnog saobraćaja u kojem dominira brzina i snaga vozila naročito uslovljava snažno emocionalno doživljavanje i reagovanje koje ima povratne refleksije (uticaj) na efikasnost reagovanja, na sopstvenu bezbednost u vožnji i bezbednost drugih učesnika u saobraćaju. Prema podacima, ljudski faktor je jedini uzrok nezgode u 57% slučajeva saobraćajnih nezgoda, a zajedno sa drugim faktorima je prisutan u preko 90% nezgoda. Može se tvrditi da gotovo nema saobraćajne nezgode gde ljudski faktor nije našao svoje mesto. Sa druge strane, prema istom izvoru, mehanički faktor (vozilo) bio je jedini uzrok saobraćajnog traumatizma u 2.4%, a faktor okoline (put) bio je izolovan uzročnik u 4,7% saobraćajnih nezgoda.

Postavlja se pitanje zašto čovek pravi toliko grešaka u vožnji. U toku vožnje, čovek mora da se osloni na tri nepostojane mentalne funkcije: percepciju, pažnju i pamćenje. U toku vožnje vozači dobijaju pravu "oluju" informacija. Najveći deo njih predstavljaju vizuelni inputi: sam put, druga vozila, pešaci, saobraćajni znakovi, pejzaž i sl. Šta više, vozač može da procesuirati i informacije iz drugih izvora, kao što je auditivni input (slušanje radija, razgovor mobilnim telefonom, razgovor sa putnikom u vozilu) ili interni input (prisećanje željenog pravca kretanja ili planiranje događaja koji nisu u vezi sa vožnjom).

TEORIJE SAOBRAĆAJNIH NEZGODA

Teorijska objašnjenja osnovnih uzroka nezgoda potiču iz matematičkih modela koji su kasnije proveravani u psihološkim istraživanjima. U matematičko-statističkim proračunavanjima saobraćajne nezgode su posmatrane u određenom vremenskom periodu kao retki događaji koji se ponavljaju i na osnovu načina kako se oni događaju u posmatranoj populaciji objašnjavaju se uzroci nezgoda. To su teorije da se nezgode javljaju slučajno, da se javljaju kao zaraze i da postoji kod izvesnih ljudi "sklonost za nezgode".

Teorija slučaja

Ova teorija o pojavi nezgoda ističe da se one javljaju prostom slučajnošću. Kod ljudi izloženih istim uslovima u nekom periodu ista je verovatnoća da imaju nezgode koje se ponavljaju u određenom periodu. Matematički formulisano, verovatnoća da će neko doživeti nezgodu u posmatranom vremenskom periodu $P(r)$ biće jednaka:

EMBED Equation.DSMT4

gde je λ prosečan broj nezgoda, a e eksponent.

Prema ovom modelu svi članovi populacije uvek imaju istu verovatnoću da dozive nezgodu. Moguće je da neki dožive više nezgoda ali je to rezultat slučaja i njihov broj je relativno mali.

2. Teorija zaraze

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com